

Fattigunderstøttelse, som de ellers vilde kunne komme til at yde. Altsaa, fra det Synspunkt tror jeg ikke, der vil være nogen Betænkelse. Ser man det endelig fra Statens, Lovgivningsmagtens, Synspunkt, kan jeg ikke tro Andet, end at man maa finde Lovforslaget overordentlig billigt, naar man betænker, at Lovgivningen for 13 Aar siden har tilstaaet en anden Klasse Medlemmer af Samsundet, der have langt mindre Krav paa Sympathi end den Klasse, som her er Tale om, nemlig dem, der have gjort sig skyldige i vanærende Handlinger, Afgang til efter at have opfyldt visse Fordringer og efter et vist Tidsums Forløb at opnaa Øresopreising. Naar Staten har gjort det lige overfor den nævnte Klasse i Samsundet, kan jeg ikke tro, at der fra Statens og Lovgivningsmagtens Side kan være nogen Betænkelse ved dette Lovforslag. Ivertimod tror jeg, at der er den allerførste Opfordring til at foreskrive Former og Betingelser, under hvilke de Paagjældende, der ikke have gjort sig skyldige i noget Ulovligt, kunne gjenvinde deres Stilling i Samsundet. De Betingelser, som foreslaas, ere billige og ikke saa strenge som de, der ere fastsatte i Loven af 3die April 1868 anangaende Øresopreising, og det maa vistnok erkjendes for at være i sin Orden, at de ikke ere saa strenge, eftersom Samsundet har langt større Hensyn at tage til den Klasse i Samsundet, som dette Lovforslag vil komme tilgode, end til dem, som Loven af 3die April 1868 kommer tilgode. Jeg tillader mig at henstille denne Sag til Rhingets og Regjeringens velvillige Overveielse, og jeg tillader mig at tro, at man ved at gjøre Noget i denne Retning vil indsekomme et levende og inderligt Onske hos den Klasse af Medborgere, som der her er Tale om, og i Virkeligheden ogsaa vil gjøre Samsundet en Tjeneste.

Sammenlæb: Jeg vil tillade mig at takke den ærede Forslagsstiller, fordi han er fremkommen med dette Forslag, og jeg takker Enhver, som vil støtte det. Naar en fattig Arbeidsmand faar Sygdom i Familien, og derved hans Stilling svækkes, er han, naar det frivillige Fattigvæsen ikke længere kan blive ved at støtte ham, henvist til det offentlige Fattigvæsen, og hvad bliver Følgen saa? Som den ærede Forslagsstiller har bemærket, ville hans borgerlige Rettigheder da komme til at lide et Staa. Naar der tales i høie Toner om at støtte de høiere Lag i Samsundet, bør man dog saamtidig ogsaa se ned ad og støtte de lavere Lag, og det mener jeg, kan saa godt ske ved at vedtage dette Forslag; derved kunne ogsaa disse faae Støtte. Jeg skal med disse faa Ord anbefale Forslaget til Rhingets Velvillie.

Ordr: Det Spørgsmaal, som foreligger her, er ikke noget nyt Spørgsmaal, da det jo

flere Gange tidligere, navnlig da vi havde Fattiglovgivningen under Behandling, har været under Omtale her. Jeg kan ogsaa godt forstaa, at denne Tanke er fremkommen og finder megen Sympathi. — Jeg har selv i sin Tid her i Salen udtalt mig for, at naar en Mand i flere Aar havde hævet sig ud over Hjælpen fra Fattigvæsenet og ernæret sig selvstændig, var der derved en vis Garanti for, at denne Mand fortjente at faae tilbage de borgerlige Rettigheder, som han havde mistet. Jeg kan imidlertid paa den anden Side heller ikke være blind for, at der i det Hele ved Fattigvæsenet altid maa gjøre sig to forskellige Principer gjældende. Det ene er, at man ikke skal gjøre det altsor let for Folk at faae Fattigunderstøttelse, idet det nødvendig vil medføre en Slappelse i Bestræbelserne for at holde sig opret, hvorom vi her i Kjøbenhavn, idetmindste tidligere, have haft ikke saa Gjempler. Folk, der egentlig ikke trængte dertil, søgte Understøttelse, fordi det var let at faae den, og den lette Afgang undlod altsaa ikke at virke demoraliserende paa dem. Men paa den anden Side er det ogsaa klart, at der er Folk og Familier, som ved ulykkelige Omstændigheder blive bragte til at søge Fattighjælp, men som ellers i enhver Henseende ere høist respectable, og her byder Humaniteten at komme disse Folk imøde og at gjøre Virkningerne af den nyde Fattigunderstøttelse saa lidet strenge som muligt. Jeg sympathiserer som sagt med Tanken i Lovforslaget, og kunde i og for sig ikke heller have Noget imod at gaa med til det, om Meningerne end kunne være delte om, hvorvidt just to Aar er det passende Tidsum. Men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at, forsaavidt en kristelig Humanitetsfølelse er tilstede i Folket og altsaa i Kommunerne, er der efter den mugjældende Lovgivning meget let Maade at komme ud over Spørgsmaalet paa, thi er Kommunen virkelig human og kjender de Folk, som den understøtter, saa staaer det i dens Magt at eftergive den Fattighjælp, som de Fattige have modtaget, og saaledes ophæve Virkningerne af den. Det er altsaa paa en vis Maade en Mistillid til den Humanitetsfølelse, som man skulde tro burde herste her i Landet, naar man saaledes ad Lovgivningsveien vil fremtvinge en Østergivelse af Fattighjælp. Jeg kjender ikke Forholdene saa nøie rundt om i Landet, at jeg kan sige, om der er Grund til at nære en saadan Mistillid, om virkelig Kommunerne rundt om i Landet ere saa inhumane, at de, hvor der har foreligget det Tilfælde, at en stræbsom og agtværdig Familie ved ulykkelige Omstændigheder er kommen ind under Fattigvæsenet, have vist Uvillighed til at eftergive Fattigunderstøttelsen og tilbagegive de borgerlige Rettigheder. Jeg veed ikke, om Forholdene ere saaledes, at man fra et human Synspunkt kunde være ligefrem nødt til at tvinge Kommunerne til en saadan Østergivelse. Spørgsmaalet stiller sig derfor for mig saaledes, at det muligvis vilde